

PORRERES

DESEMBRE 2014 - ANY XXXVI - NÚM. 140

Llum d'Oli

PORRERES

1974
1975
1976

ESTANC CA NAJAUME

Tabac - articles de regal - papereria - llibres
i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2 - PORRERES

MAN'S

L'Almoina, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres · Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFUL LIVING

07-40F

DESIGUAL
DESIGNAT

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20

Germans Leiva

Antonio Marqués, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

DEL DRET DE CONQUESTA AL DRET DE DECIDIR

Aquest proper 2015 es compliran 300 anys de la derrota i capitulació del Regne de Mallorca a la Guerra de Successió (1706-1715) i de la firma dels Decrets de Nova Planta, amb els quals el nou monarca d'Espanya Felip V de Borbó pretenia castigar als territoris de la Corona d'Aragó per haver-se declarats rebels a la seva figura i haver jurat fidelitat com a súbdits al seu rival al tron hispànic, l'Arxiduc Carles d'Àustria.

L'aplicació d'aquests decrets suposà una modificació radical de la personalitat jurídica, administrativa i també -a la llarga- de la perspectiva de país, i marcà un punt d'inflexió en la nostra història: s'aboliren les institucions i lleis pròpies del Regne -i el mateix regne en si quedava com a simple títol honorífic- i n'implantaren unes altres a imatge i semblança del Regne de Castella, substituïren el règim municipal mallorquí pel castellà i suprimiren el dret públic mallorquí uniformant-lo al de Castella, a part de l'ocupació militar que ja s'havia establert per assegurar-se el domini del territori, que havia capitulat el dia 2 de juliol de 1715 davant les tropes borbòniques del francès Capità d'Aspheld. Era el final del Regne de Mallorca, de la Corona d'Aragó i del règim foral-constitucional: ara, els habitants de la Monarquia Hispànica restarien sota les premisses de l'absolutisme i del centralisme implantat pels Borbons. I aquí, com a València, Catalunya i Aragó, això es va fer «por derecho de conquista».

Tots els països necessiten recordar la seva història per aprendre dels errors, però també per saber quins són els seus orígens i el perquè de com s'arriba al present. És conegut que aquella derrota suposà el final d'un nivell d'autogovern mai recuperat del tot i el principi de l'assimilació a Castella, però no només això: fou la derrota del projecte o model polític de la Corona d'Aragó.

Aquest tricentenari, que arriba en un moment polític absolutament clau al nostre país, ens pot servir per reflexionar sobre el perquè de la nostra situació actual i ens pot convidar a repensar el model de país que volem, ja que sens dubte el que s'inicià ara farà 300 anys no ha duit a un camí satisfactori. Sempre és un bon moment (no només en l'any del tricentenari) per exigir un major grau d'autogovern per Mallorca i la resta d'illes, tant per necessitat com per dignitat com a poble. Hem de ser conscients d'on venim i què fórem, per tenir clar què volem. I tenim tot el dret del món de governar-nos a nosaltres mateixos, fent valer allò que reclamaven els qui lluitaren pels nostres drets col·lectius, dels quals en som ara hereus.

Som dipositaris d'aquesta herència, d'aquesta legitimitat com a comunitat històrica. Però serà la voluntat de la ciutadania actual la que permetrà obtenir més autogovern, i no el fet de tenir una història determinada: no hem de tancar la mirada només en el passat. Defugim de provincialismes caducs: sense un autogovern fort i real -en el nivell que es vulgui- no tenim res garantit per continuar essent qui som. És una obligació cívica i una necessitat política, econòmica i cultural que hem de defensar de forma democràtica i en benefici de tota la societat illenca. Facem memòria i lluitem pels nostres drets com a país per tornar a ser àrbitres del nostre futur.

Desembre de 2014 - Núm. 140

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Mago, s/n
agrupacioculturalporreres@gmail.com
www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com
www.facebook.com/agrupacio.porreres

Consell de redacció:

Llúcia Salleras Julià
Antoni Sorell Mora
Bartomeu Garí Salleras
Joana Mora Cerdà
Joan Barceló Barceló
Joan Miralles Plantalamor

Col·laboradors/es:

Maria Barceló Crespi
Germanes Barceló-Crespi
Antoni Sorell Mora
Joan Barceló Fusteret
Joan Barceló Capaller
Bartomeu J. Barceló Ginard
Jaume Rosselló Tomàs
Simó Tortella
Maria Antònia Sureda
Pere Muntaner
CC Verge de Monti-sion
CEIP Escola Nova
Francesc Melià Barceló
Sebastià Lliteres
Joan Ferrà
Assemblea Popular de Porreres
Maria Antònia Nicolau
Maria Sampol
Joan Miralles Plantalamor
Bartomeu Garí Salleras

Fotografies:

Simó Tortella
Arxiu Agrupació Cultural

Coberta:

Fotomuntatge Gràfiques Llopis

Imprimeix:

Gràfiques LLOPIS, S.A. - Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

EIXIDA A LA PLATJA DE SES COVETES I A LA FONT SANTA

El diumenge 5 d'octubre l'Agrupació Cultural inicià un cicle de visites compartint l'interès pel patrimoni natural i el cultural.

En aquesta primera eixida es va fer un recorregut per la platja de ses Covetes on Magdalena Morell Villalonga dissertà sobre la formació de la platja i el sistema dunar i, en el Salobrar, la vegetació d'una zona humida així com l'origen de les salines. En el balneari de Sant Joan de la Font Santa, Maria Barceló Crespi n'explicà els orígens i evolució històrica.

MUERTE DE UN INMIGRANTE. EL CASO ALPHA PAM

El dia 17 d'octubre es va projectar a l'Auditori municipal de Porreres el documental *Muerte accidental de un inmigrante. El caso Alpha Pam*. Després de la projecció hi hagué un col·loqui amb el codirector i guionista Pedro de Echave.

Quan Kalidou Gaye va tornar del Senegal després d'acompanyar el féretre del seu amic Alpha Pam, encara es trobava en estat de shock. Allà, en el seu país l'esperança de vida és de 59 anys; aquí, a l'estat espanyol és de 81. A pesar de tot això, el seu amic Alpha morí als 28 anys d'edat víctima d'una malaltia curable, pròpia del segle XIX, la tuberculosi.

Alpha Pam no tenia dret a l'assistència sanitària gratuïta en el nostre país. El seu era un més de desenes de milers d'immigrants "irregulars" que s'han

vist exclòs de la Sanitat Universal arrel de l'aprovació del Real Decret Llei 16/2012 per part del Govern de Rajoy.

A través de la veu de Kalidou i altres persones relacionades amb aquest cas, aquest documental narra d'aprop l'història d'Alpha Pam i cerca respostes als interrogants que envolten la seva mort.

Activitat organitzada conjuntament amb l'Assemblea Popular de Porreres. Aquest treball pretén lluitar contra l'oblit d'aquest cas i ser un toc d'atenció sobre un succés gravíssim que s'ha d'investigar a fons i evitar que no es torni a repetir. La solidaritat de més de dues-centes persones a través de petites donacions ha fet possible que aquest projecte s'hagi convertit en una realitat.

L'Assemblea Popular de Porreres i l'Agrupació Cultural feren una aportació de 100 euros per ajudar a fer possible la traducció al francès del documental.

VERSOS PER LA LLENGUA

Dia 18 d'octubre, a l'escenari de l'Auditori de Porreres, dotze homes i dones de lletres demostraren que la literatura en general i la poesia en particular poden ser potents eines de reivindicació, denúncia i compromís.

Pa d'Or

Taller de Restauració i Conservació

Els nostres serveis: Mobiliari antic, policromia i daurats, datació imatgenèria i retaule, talla de fusta, marqueteria, laca japonesa i pintura decorativa.

Sala, 19 · 07260 Porreres · Mallorca · Tel. 971 16 66 14
e-mail: pador@padorrestauracio.com · www.padorrestauracio.com

EspORT · SabATES

Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

Tots junts recordaren, un cop més, que “l’atac a la llengua és un atac a la cultura que ens és pròpia”.

El volum *Versos per la llengua. Noranta-tres veus poètiques de Mallorca* (Arrela) va ser el darrer d’una trilogia de poemaris col·lectius a favor de la llengua que uní 179 autors i autores de les Illes en defensa del català.

Es pogueren escoltar les aportacions a l’antologia de Joan Cabalgante, Àngels Cardona, Aina Ferrer Torrens, Miquel Àngel Llauger, Lluís Maicas, Joan Perelló, Josep Pizà i Vidal, Joan Pomar Mir, Jaume Rosselló, Maria Victòria Secall, Lluís Servera Sitjar i Sebastià Vidal i Obrador, juntament amb l’acompanyament musical de la porrerenca Victòria Salvà.

RECORREGUT AMB BICICLETA

Com ja es tradicional, en el marc de Sa Fira l’agrupació organitzà el dissabte 25 d’octubre un recorregut amb bicicleta pel terme de Porreres.

PRESENTACIÓ DEL DISC *KATAU ÍNTIM*

El passat 26 d’Octubre, dia de la Fira, el grup porrerenc Katau va fer la presentació del seu nou disc *Katau íntim*. Sons viscuts i algunes cançons d’amor, a l’Auditori Municipal.

Aquest nou treball és un recopilatori de temes dels 10 anys de katau i algunes cançons noves que tenien dins el calaix. Vàrem poder sentir un katau més íntim però a la vegada contundent i expressiu. Balades amb tocs de jazz, tango o blues s’entremesclaren amb la poesia. Activitat

organitzada en col·laboració amb l’Ajuntament de Porreres.

EIXIDA AL PUIG DE MARIA (POLLENÇA)

Prosseguint amb les eixides que contempen aspectes culturals i naturals, el diumenge dia 2 de novembre es va anar al puig de Maria (Pollença). Joan Sorell Juan va explicar aspectes de la vegetació al llarg

del camí i Maria Barceló Crespí va fer els comentaris sobre la història de l’indret. Cal remarcar pel seu interès el tros de camí empedrat, la torre de defensa així com el refectori de l’antic monestir medieval. Des de dalt la panoràmica és esplèndida. Més tard, alguns dels excursionistes encara tengueren forces per arribar al Calvari.

EL BISBE CAMPINS.

RECTOR DE PORRERES (1887-1893)

El dissabte dia 8 de novembre, la professora porrerenca Maria Antònia Nicolau Rosselló fou la pregonera dels actes de l’Any Campins a Porreres, ho va fer amb una xerrada sobre *El Bisbe Campins rector de Porreres (1887-1893)*.

Presentaren l’acte la presidenta de la Agrupació Cultural, Joana Mora i la doctora Maria Barceló i Crespí. Al llarg de la xerrada es varen relatar i recordar molts dels episodis viscuts per l’il·lustre rector durant el temps que va viure a Porreres. Cal destacar el gran nombre d’assistents a l’acte.

LA TOPONÍMIA RURAL DEL TERME DE PORRERES. MECANISMES DE FORMACIÓ.

El dissabte dia 15 de novembre Maria Barceló Crespí va impartir una lliçó sobre la toponímia rural del terme de Porreres. Mecanismes de formació. Aquesta lliçó s’emmarca en l’interès que des de fa anys l’Agrupació Cultural ha demostrat en donar a conèixer i divulgar diferents aspectes del Patrimoni Cultural de Porreres. Enguany li ha tocat el torn a la toponímia rural.

EIXIDA AL CLOT D'ALMADRÀ (ALARÓ)

El diumenge dia 7 de desembre una nova eixida portà als interessats en patrimoni natural i cultural al clot d'Almadrà (Alaró).

Primerament, hi hagué una explicació i visita a l'oratori del Cocó (Lloseta). Al llarg del camí, sempre a la vora del

torrent d'Almadrà, es veié la planta potabilitzadora d'E-MAYA, el gran casat de les possessions de s'Estorell, es Filicomís i son Ordines, la planta embotelladora de l'aigua de la Font Sorda, diferents perspectives del puig de s'Alcadena, etc. i, al fons, el puig de Massanella enfarinat amb les primeres neus de la temporada. Uns prosseguiren, a peu, fins al refugi dels Tossals mentre que uns altres continuaren amb la visita al poble de Biniamar i al puig de Santa Llúcia a Mancor de la Vall.

SESSIÓ DE CINEMA SOBRE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

L'Agrupació Cultural va programar una sessió de cinema el dissabte dia 13 de desembre per fer remembrança de la Primera Guerra Mundial 1914-1918 (memòria històrica).

Es va projectar *Senderos de Gloria* (Paths of Glory), una pel·lícula del 1957, clàssica en el gènere, dirigida per Stanley Kubrick i protagonitzada per Kirk Douglas.

A l'estat espanyol el règim de Franco la censurà pel seu contingut antimilitarista i no es pogué veure fins al 1986.

RECORREGUT CULTURAL PER CIUTAT

El dia de sant Joan Evangelista (27 de desembre), copatró de Porreres, l'Agrupació Cultural va organitzar un recorregut per Ciutat amb l'objectiu de veure alguns dels edificis més destacats d'estil modernista o de tradició modernista. L'itinerari va incloure Can Barceló, L'Àguila, Can Forte-

sa-Rei, Casa de les Calces, Can Corbella, Parlament/Cercle Mallorquí, Pensió Menorquina, Can Casasayas, Forn Fondo, Forn des Teatre, Gran Hotel, entre altres.

PROPERES ACTIVITATS

GENER

Dia 4.- Eixida per Randa i altres indrets que fan memòria del beat Ramon Llull.

Dia 9.- Sopar col·laboradors /es del Llum d'Oli.

Dia 24.- Presentació del llibre *Sobre Porreres III* de Maria Barceló Crespi.

Dia 31.- Assemblea General Ordinària de socis de l'Agrupació Cultural.

FEBRER:

Dia 1 Eixida a la Necròpoli de Son Real i altres jaciments arqueològics (Santa Margalida)

Dies 6 i 7 Jornades sobre Turisme a Porreres. Organitzades conjuntament amb l'Ajuntament.

Dia 28? Xerrada sobre el Decret de Nova Planta a càrrec del Doctor Joan Miralles (data per concretar)

Dia 21 Xerrada sobre la veu (aspecte físic, biològic, de la protecció i de les dificultats que a vegades presenta). A càrrec de Plar Riera, directora de cor i especialista en tècnica vocal, per a veu parlada i/o cantada.

MARÇ:

Dia 1 Eixida a la possessió de Son Marroig i a Sa Foradada, indrets relacionats amb l'Arxiduc Lluís Salvador.

Dia 21 Visualització del documental de Cati Lladó i Tomeu.

CRÒNICA DEL I CAMPIONAT DE SCRABBLE DE MALLORCA EN CATALÀ

Maria Sampol

El dissabte 11 d'octubre, a s'Escorxador, el Club de Scrabble de Porreres, amb la col·laboració de l'Agrupació Cultural, de l'Ajuntament de Porreres i de la Federació Internacional de Scrabble en Català, va ser l'amfitrió del I Torneig que es feia a Mallorca. Va ser una experiència molt gratificant per a totes les jugadores del club porrerenc, que es va allargar durant tot el cap de setmana, entre els preparatius i la rebuda i acomiadament dels jugadors que venien de Barcelona, d'Eivissa i de diversos indrets de Mallorca.

Va ser un dissabte molt intens, primer, per poder rebre al nostre poble jugadors d'altres indrets, com ara Gabriel Bas, jugador del Club Queimada de Barcelona, un senyor de 87 anys molt actiu que va ser un dels introductors del joc a Catalunya; Octavi Mocanu, romanès, que fa

quinze anys que viu a Cerdanyola del Vallès i és el president de la Federació Internacional de Scrabble en Català, o Francesc Gallen, secretari de la Federació Internacional de Scrabble en Català.

La diada va estar plena de vivències i d'anècdotes, hem de destacar que la campiona, Maria Moll, de Pòrtol, va guanyar totes les partides amb una precisió i una tranquil·litat absolutes, i això que quan na Mariona, el seu nadó de sis mesos, li ho reclamava, aturava el rellotge i li donava de mamar, tot un exemple de conciliació. El manacorí Antoni Riera, periodista que escriu a l'*Ara Balears*, va venir a fer-ne la crònica, va quedar a jugar i se'n va endur el segon premi, i perquè no són acumulables!

El Club de Scrabble de Porreres havíem preparat un aperitiu amb productes porrerencs, com les cistelles per als premiats, per agafar forces entre

partida i partida, i que deixaren ben alt el pavelló de l'oferta gastronòmica del poble. El dinar al restaurant de n'Hereveta també va anar molt bé i va servir perquè els jugadors ens coneguèssim un poc més, perquè durant la partida no rompem la concentració. I el Campionat serví també perquè alguns porrerencs més s'interessassin per jugar a aquest joc tan entretingut i enriquidor.

Aquesta és la llista dels premiats:

1r premi: Maria Moll, Pòrtol, amb les 5 partides guanyades

2n premi: Antoni Riera, Manacor, amb 4 partides guanyades

3r premi: Octavi Mocanu, Cerdanyola del Vallès, amb 4 partides guanyades

Millor jugada amb la V baixa: Pau Arranz, amb "giraven" de 81 punts. La millor jugada l'havia fet Antoni Riera, amb "esvaïdes", de 122 punts,

Maria Moll, campiona.

però com que ha quedat el segon el premi passa al següent.

Jugador/a amb més scrabbles: Francesc Gallen, amb 12 scrabbles. El rècord estava empatat entre ell i Octavi Mocanu, que tenien 12 scrabbles cadascun, però com que els premis no són acumulables i n'Octavi ja havia quedat el tercer de la general, passa a Francesc Gallen.

Jugada amb més puntuació: Gabriel Bas, amb "simulat", 95 punts. La jugada amb més puntuació l'havia fet Antoni Riera, amb "esvaïdes", amb 122 punts, però com que havia quedat el segon de la general, el premi passa al següent.

Millor jugadora local: Caterina Oliver, amb 3 partides guanyades

ALTRES ACTIVITATS DEL CLUB DE SCRABBLE DE PORRERES

Els dies 15 i 16 de novembre, diversos jugadors illencs participaren en el VI Campionat Mundial de Scrabble en Català al Prat de Llobregat, entre els quals hi havia na Magdalena Morell, jugadora del nostre Club, i el seu fill, Pau Arranz, jugador del Club de Scrabble de Eivissa. També hi anà

Antoni Riera, de Manacor, jugador que quedà segon unes setmanes abans en el I Campionat que férem a Porreres. El nivell de la competició

era molt alt i a tots els va agradar molt l'experiència. Aquest campionat va tenir molt ressò en els mitjans de comunicació, fins i tot TV3 en va fer una entrada.

El 22 de novembre el Club de Scrabble de Eivissa va celebrar el seu IV Campionat, que guanyà el jugador porrerenc Pau Arranz, i que va tenir un nivell molt alt entre els participants. Enhorabona!

El Club de Scrabble de Porreres aprofitam per donar els molts d'anys a tots els habitants del poble i, tal com deim entre els jugadors, els desitjam un any nou amb molts d'escarrassos (l'escarràs és la fitxa comodí que serveix com si fos qualsevol lletra).

T'INTERESSA!!!

Si voleu consultar números anteriors de la nostra revista, al blog de l'Agrupació Cultural, apartat *Llum d'Oli* hi trobareu:

Revista Llum d'Oli en format digital.

Enllaç amb la biblioteca digital de la UIB, on hi podreu trobar altres números més antics.

www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com

CONFECCIÓ A MIDA
DISSENY INTERIOR
DECORACIÓ TÈXTEL

CHITÓN
DECORACIÓN

www.chitondeco.com

info@chitondeco.com

DAGMAR & ERICH FUSS
07260 Porreres/Mallorca
Ctra. Porreres – Campos km 0,4

Tel. 971-16 82 57
Fax 971-16 85 28

ACTIVITATS GEPERUDES

CAMÍ VELL DES FAR DE FORMENTOR, 19 d'octubre

Aquest camí ens du des de Cala Murta fins al far. Nosaltres el férem a l'inrevés per raons logístiques, passant pel Fumat (335 metres d'alçada). Bona passejada i bones vistes!!!

El camí fou construït a mitjans del segle XIX, durant el regnat d'Isabel II. El projecte de construcció va ser encarregat a l'enginyer Emili Pou. L'any 1951 s'inaugurà la nova carretera i el camí queda abandonat.

L'any 1962 arribà l'electricitat al far. El primer sistema d'il·luminació d'aquest funcionava amb oli d'oliva.

ES MORRO DE CATALUNYA, 28 de desembre

Aquest fou el segon intent frustrat durant el 2014 de pujar el Pal de Formentor d'uns 434 m d'alçada i cada vegada ens trobàrem amb mal temps. Partírem de Cala Figuera cap al Morro de Catalunya d'uns 297 m. A mitja pujada va començar a ploure. De cada vegada plovia més i nosaltres, caparruts, per amunt s'ha dit, fins que arribàrem a dalt.

Durant una estona es va aclarir un poc i poguérem menjar una mica. Baixant, el temps va empitjorar i... cap a la vila falta gent.

TURISME A PORRERES... EL UN NOU MOTOR DE CREIXEMENT ECONÒMIC?

Joan Miralles Plantalamor

Des que als anys seixanta esclatà el boom del turisme, la major part de la indústria turística s'havia centrat en satisfer el que a la literatura anglosaxona en matèria turística es coneixen a com les quatre "s" del turisme de masses: *sun sex sand and sea* (sol, sexe, arena i mar). Per això, fins no fa gaire, Porreres era un poble eminentment agrícola que com la resta de l'interior de l'illa, vivia d'esquenes al desenvolupament turístic dels municipis de litoral.

El turisme no és estàtic i immutable i, encara que el tradicional turisme de sol i platja continua essent majoritari a la nostra illa, de cada vegada són més els turistes que cerquen quelcom diferent. El patrimoni, el paisatge, la gastronomia, un major contacte amb la població resident i/o la cultura en majúscules, si bé sempre hi ha hagut turistes desitjosos del seu consum, són productes a l'alça. Perquè el turista que potencialment pot visitar-nos, ja ho avançam, vol defugir dels tòpics del turisme de sol i platja i recerca experiències turístiques que, des de la sostenibilitat, l'acostin a la societat d'acollida.

La residencialització d'antics turistes a municipis poblats fins fa poc exclusivament per mallorquins, la irrupció del cicloturisme i/o la rehabilitació d'antigues possessions per a la seva reconversió en establiments turístics de luxe, han permès i facilitat la descoberta d'un territori que paradoxalment, gràcies a la seva virginitat turística, manté un atractiu especial marcat per l'autenticitat. En el nostre cas a més, hi

hem d'afegir una ubicació estratègica privilegiada que per les bones comunicacions amb la resta del territori, fan de Porreres un indret ideal per aquells qui volen descobrir l'illa.

Amb el temps, les places hoteleres no han aturat de créixer a la nostra vila. Mostra d'això, són les dades facilitades pel *Pla de Desenvolupament Turístic Municipal* que quantifica el total de places entre agroturismes i hotels rurals en 184, amb més d'un 30% d'augment respecte del 2012 en que les places eren 144. A més, hi hem d'afegir les places derivades dels habitatges vacacionals, a hores d'ara de difícil quantificació, però que tan sols per les que es poden comptabilitzar als principals portals d'internet superen de llarg el centenar.

Respecte aquests darrers, s'ha experimentat un vertader boom els darrers anys i sobretot des que s'inicià la crisi econòmica el 2008, han permès a moltes famílies comercialitzar en clau turística habitatges condemnats fins no fa poc a engrossir la llista de cases que no troben comprador i que poc a poc van decaient per l'abandó o el desús. Menys intensa però no per això menys important ha estat la proliferació de restaurants, botigues, productes gastronòmics ... que com a mínim de manera parcial han trobat entre el turistes un dels principals consumidors. També, com a conseqüència de la necessitat de personal qualificat per a la rehabilitació i condicionament d'habitatges vacacionals, s'ha pogut mantenir part de l'estructura productiva del municipi dedicada al món de la

construcció. Un fenomen àmpliament estudiat a la literatura turística que hom anomena efecte multiplicador del turisme.

Tot fa pensar en conseqüència que el *boom* del turisme del Pla de Mallorca no ha fet més que començar i és més que previsible que en els propers anys l'oferta turística i complementària del nostre poble augmenti a un ritme vertiginós. No obstant, de tots són coneguts els impactes negatius del turisme al litoral i no són pocs els qui tenen recels sobre quines seran les conseqüències de tot plegat. Per això, és necessari que fem una reflexió col·lectiva sobre quin és el model turístic que volem.

Ja hem posat fil a l'agulla i **els propers 6 i 7 de febrer, l'Ajuntament de Porreres, l'Agrupació Cultural i la revista Llum d'Oli**, duran a terme unes **Jornades de Turisme Sostenible** a la **Sala Polivalent** en que es debatrà el futur del turisme a la nostra Vila. Al llarg d'aquests dos dies, s'informarà als interessats sobre quina és la normativa actual en matèria d'habitatges vacacionals, es donaran eines per a promoure establiments sostenibles, es sensibilitzarà als assistents sobre els impactes nocius d'un turisme incontrolat, es mostraran exemples pràctics d'iniciatives turístiques exitoses i sobretot, es presentarà i debatrà com desenvolupar el *Pla de Desenvolupament Turístic Municipal de Porreres* recentment aprovat per unanimitat per totes les forces polítiques que integren l'Ajuntament.

El més important és que aquestes siguin participatives i que ajudin a posar els fonaments per a un model turístic consensuat i beneficiós per a tothom, sense cap dubte, el pilar de qualsevol model turístic sostenible. Vos hi esperem a tots, no hi falteu!

El programa de les jornades serà el següent:

**TURISME A PORRERES...
MOTOR DE
CREIXEMENT
ECONÒMIC?**

6 i 7 de febrer, Sala Polivalent

Divendres 6 de febrer. Aproximació al turisme sostenible.

19:00h Inauguració de les Jornades

19:30h Què entenem per turisme sostenible? Beneficis, riscos i oportunitats del desenvolupament turístic a Porreres. A càrrec del Dr. Joan Miralles Plantalamor.

Dissabte 7 de febrer. El futur del turisme a Porreres

10:00h La nova Llei turística i la normativa autonòmica en matèria d'habitatges vacacionals. A càrrec de Joan Estarells, president de l'Associació d'Apartaments turístics vacacionals (APTUR)

10:45h Presentació del Pla de Desenvolupament Turístic Municipal de Porreres.

11:15h Pausa

11:45h Experiències turístiques d'èxit al nostre municipi. Propietaris porrerencs amb negocis turístics ens explicaran la seva experiència.

12:30h Taula rodona: El turisme a Porreres, el nou motor econòmic de la vila?

IN MEMORIAM

Antoni Rosselló Verger (Porreres, 1926)

A finals de novembre ens va deixar a l'edat de 88 anys Toni Rosselló 'Güia', un personatge molt important dins el món cultural i associacionista de la vila de Porreres. Enamorat de la cultura popular mallorquina, sempre va ajudar a mantenir-ne viva la flama. Erudit i referència cultural per a molts de porrerencs, deixa un buit difícil d'omplir.

La seva formació acadèmica passà per Sant Felip, el Seminari,... cursant estudis de Teologia, els quals va deixar un any abans de ser ordenat capellà. Professionalment va treballar

en àmbits diversos, però la major part del seu temps la va dedicar a ensenyar conductors novells a diferents autoescoles de l'illa.

Ara bé, la cultura sempre va ser una part molt important de la seva vida. Fou membre de la Coral de Porreres en els seus inicis, de la Confraria de la Santa Faç i ajudant incondicional de l'Associació de Confraries de Setmana Santa de Porreres. Juntament amb el seu germà Jaume, des de ben jovenet va viure el teatre com actor, com a director i entre bastidors. També participà des de les primeres cavalcades en l'elaboració de les carrosses dels Reis Mags. Teatre i carrosses foren l'embrió del que després seria el Grup Foganya, del qual en fou membre.

Lector incansable, tenia una infinitat de llibres i d'històries per contar. Gran viatger, no li feia peresa partir i qualsevol excusa li servia per posar-se a caminar. Home afable, despertava la curiositat en qualsevol persona que li dedicava una estona del seu temps.

Andreu Trobat "Cudem", et recordarem sempre, treballador incansable, col·laborador, sempre disposat, sempre atent, amb una rialla captivadora.

Enguany, quan hem encetat un any més la tasca de les carrosses, ens ha envaït un buit indescriptible, però alhora sabem que una nova estrella guiarà els tres reis d'Orient, la més brillant.

Gràcies de tot cor!

Grup Foganya

NOTICIARI PORRERENC

Antoni Sorell i Simó Tortella

200 atletes varen participar a la XXXI edició de la Puja da a Monti-sion de Porreres, organitzada pel Club Atletisme Porreres i l'Ajuntament. El gran triomfador d'aquesta competició, que ja és tot un clàssic al calendari de les curses, va ser Guillem Duran. L'atleta, a més, va batre el rècord que ell mateix havia establert l'any passat. En dones, Sebastiana Llabrés va ser la millor classificada.

Mateu Suñer va presentar-se en societat com a candidat a la batlia de Porreres pel Partit Popular. A l'acte, celebrat a l'Escorxador Municipal, hi assistiren unes 80 persones. El president del Govern de les Illes Balears, José Ramón Bauzá, va venir a donar suport al candidat.

Una tempesta elèctrica va fer malbé part de la cornisa del campanar de Porreres. A les 4 i 12 minuts de la matinada, el rellotge va quedar aturat per mor de l'impacte d'un llamp al parاللamps de l'església. El sistema elèctric va quedar greument afectat. La descàrrega també va causar problemes i desperfectes a molts de porrerenca. Televisors i antenes, internet, telefonia... molts aparells deixaren de funcionar o s'espenyaren.

El concert de Santa Cecília que cada any ofereix la Filharmònica Porrerenca va servir per agrair la tasca realitzada al seu capdavant a Miquel Barceló. Després de 5 anys com a director, deixa la batuta a Ferran Vaquer. Per altra banda, Carme Marí, una jove clarinetista, s'incorpora a la banda porrerenca.

La III Mitja Marató de Porreres va tornar a ser un èxit de participació i se consolida al panorama de curses de les Balears. 617 atletes varen tenir de colors els carrers i caminois de la vila. Guillem Duran i Sebastiania Llabés varen tornar a triomfar pujant al caixó més alt del podi.

Joana Aina Veny Gornals i Margalida Sorell Noguera, dues porrerenques centenàries.

Autos Veny

Tels: 971 58 15 77 - 971 58 10 54
Fax: 971 58 16 15
E-mail: gerencia@autosveny.com

Concesionario
Autos Veny, S.A.
Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx
Illes Balears

12 100 5848 - 9426 195

**jaume
sastre
soler SL**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

EL 9N A PORRERA

Assemblea Popular de Porreres

El passat 9 de novembre a Porrera era Festa Major, la plaça del poble ja feia dies que estava ben engalanada però no de paperines, sinó de cartells i pancartes que convidaven la gent a anar a votar ja que aquest dia a tot Catalunya se celebrava la famosa Consulta. Estava impugnada i prohibida però, així i tot, 2'3 milions de catalans/es, en un acte de desobediència van desafiar l'Estat Espanyol i van anar a votar.

L'ambient era festiu, la gent sortia de ca seva per passejar el ca o la cussa, per anar al cafè, per veure el passacarrers dels Gegants i Grallers de Porrera o per fer les coses que es fan en aquest petit gran poble del Priorat el segon diumenge de cada novembre. Però enguany era especial perquè moltes persones sortien de casa amb la il·lusió de passar per l'ajuntament a dipositar la seva papereta.

Tot va anar tal i com estava previst. Tot el dia hi va haver una urna i tres voluntaris a l'entrada de l'ajuntament i a les 20:00h va començar el recompte. Ho volíem veure i ens hi acostàrem. Quan vam arribar ja havien començat a comptar els vots. Hi havia dos voluntaris que anaven obrint sobres i deien en veu alta el que s'havia votat, mentrestant un altre anava anotant tot lo que aquests deien. Apart d'ells hi havia unes 10 persones

més del públic que també anaven anotant i una vintena més que guardant silenci observàvem i escoltàvem.

Els/les votants havien contestat dues preguntes:

“Vol que Catalunya esdevingui un Estat? SÍ o NO. En cas afirmatiu, vol que aquest Estat sigui independent? SÍ o NO”.

En total van votar a Porrera 289 persones, un 70'5% de les que ho podien fer.

D'aquests votants, 258 van votar SÍ/SÍ, 13 van votar SÍ/NO, 6 van votar SÍ/Blanc i només 3 van votar NO. També hi va haver 8 vots nuls i 1 en blanc.

El poble de Catalunya ja ha arribat més enfora del que molts pensaven, això és una victòria de la gent que lluita amb força i coratge des de la base empenyent els polítics a tirar endavant aquest procés, però sobretot és una victòria de la Democràcia real.

Des d'aquí, només ens queda desitjar-los el millor i esperar que a les Balears algun dia ens adonem del saqueig, la intolerància, l'opressió, etc. que estem patint per part d'aquest Estat imperialista i comencem a caminar cap a l'Estat propi.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

OCTUBRE 2014

Dia		
12.....	0,6	litres/m ²
14.....	7,5	litres/m ²
28.....	0,3	litres/m ²
Total	8,4	litres/m²

NOVEMBRE 2014

Dia		
3.....	1,0	litres/m ²
4.....	21,5	litres/m ²
6.....	0,4	litres/m ²
8.....	2,1	litres/m ²
9.....	6,4	litres/m ²
10.....	0,5	litres/m ²
11.....	34,5	litres/m ²
14.....	2,0	litres/m ²
25.....	28,0	litres/m ²
26.....	4,3	litres/m ²
28.....	0,4	litres/m ²
29.....	1,5	litres/m ²
30.....	19,3	litres/m ²
Total	121,9	litres/m²

DESEMBRE 2014

Dia		
1.....	4,2	litres/m ²
2.....	2,4	litres/m ²
3.....	2,6	litres/m ²
4.....	0,9	litres/m ²
8.....	4,0	litres/m ²
9.....	0,8	litres/m ²
14.....	6,0	litres/m ²
15.....	4,0	litres/m ²
16.....	1,1	litres/m ²
27.....	1,5	litres/m ²
28.....	7,6	litres/m ²
29.....	0,7	litres/m ²
31.....	2,0	litres/m ²
Total	37,8	litres/m²

TOTAL 2014

Mes		
Gener	34,0	litres/m ²
Febrer	24,8	litres/m ²
Març.....	23,8	litres/m ²
Abril.....	24,6	litres/m ²
Maig.....	39,1	litres/m ²
Juny.....	22,0	litres/m ²
Juliol.....	0,0	litres/m ²
Agost.....	7,3	litres/m ²
Setembre	28,7	litres/m ²
Octubre.....	8,4	litres/m ²
Novembre.....	121,9	litres/m ²
Desembre	37,8	litres/m ²
Total	372,4	litres/m²

CONVERSES ENLLAÇADES

Bartomeu J. Barceló Ginard

10. BIEL MORA ROSSELLÓ

Ens em citat a *l'Escrivania*. Tenc en Biel davant mi. Em parla amb convicció, de manera oberta. Sent clara la seva veu però no li veig del tot la fesomia: el sol guaita pel finestral de migjorn i jo mir cap el carrer Major: estic a contrallum. Té 36 anys i estudis d'hoteleria i cuina. Li diem de can Parrí, que és com anomenar la saba dels albercoquers, la saba que ell venera, la saba i la sang, la seva família, els padrins i padrines. Té arrels sevillanes, de l'alegre i la graciosa, de l'íntegra i la integradora, de la padrina Aurora.

I és que la vida dóna moltes voltes i nosaltres hi nedam o ens hi ofegam, que de tot hi ha. I en Biel hi navega amb *l'Escrivania*, ara el buc insígnia de can Parrí, la transformació emprendedora de l'antic ofici. Del local, no vos repetiré el que trobareu a la pàgina web. Però cal assenyalar que en Biel ha aconseguit posar en valor més de 700 anys d'història d'aquest espai a partir de combinar-lo amb línies de modernitat que van des dels menús, a la decoració, de la música a l'estil..., un estil directe i lliure, un espai culinari molt personal i cuidat.

És ben segur que els personatges que, amb els segles, han arribat a passar per aquest lloc, passarien gust de fer un tast dels plats que ara en Biel ens hi ofereix. I a ell segurament també li encantaria poder-los saludar i fer-los els compliments! No vagi per dit, però seria una idea la de convocar a *l'Escrivania* algun sopar o sopars d'època, amb vestits, música i personatges que haguessin passat per la Mallorca i la vila de Porreres dels segles passats!

Al cap i a la fi, idò, no ha quedat ni com a bar, ni restaurant, ni cafè, ni music-bar, ni botiga, ni albercocs... *l'Escrivania* de can Parrí és més que cada cosa per separat, can Parrí és *tot* això. Per molts anys!

Què fa un jove com tu en un poble com aquest?

Som a Porreres per romanticisme, perquè estim aquest poble. Vaig poder triar viure a fora, a Heidelberg, o als USA o tornar. Després vaig estar set anys a Palma. Com tothom, he tengut moments difícils i estar devora els meus m'ha fet sentir-me millor, perquè la vida familiar és bàsica per a mi. Jo cercava conèixer altres coses, sentir-les intensament i tirar endavant jo mateix. Tornar a Porreres va significar reprendre noves responsabilitats, reformar la casa de ma mare, fer noves inversions i molta feina.

Com crees *l'Escrivania*?

Jo no feia comtes de muntar un restaurant, sinó una botiga relacionada amb la dedicació familiar als albercocs. Jo treball amb una sistemàtica de projecte d'empresa per estudiar la viabilitat del que pretens, i fer només botiga no tenia futur. D'aquí vaig pensar amb un

restaurant i vaig passar de l'agricultura al sector serveis. Vaig veure diversos locals i quan m'indicaren aquest, i després de saber-ne alguns detalls de la seva història, no ho vaig dubtar. La reforma era costosa però l'hem treta endavant i hem aconseguit arreplegar els valors intrínsecs de l'edifici i reconvertir-lo en una oferta atractiva de bona cuina a Porreres i per a Porreres, un espai de cuina especial.

Com l'adaptes als teus gusts?

De la designació inicial com a *Escrivania Reial* vaig trobar oportú llevar la paraula reial que era massa empallegosa. Per una altra banda, oferir només restaurant, cafè o botiga no era sostenible. Per això la idea d'espai gastronòmic: es tracta de combinar-ho tot en una proporció natural, no forçada. Aquest és el nostre caràcter, les arrels d'en Biel Mora, l'estil que marca la diferència i ho unifica tot en una idea de conjunt. A *l'Escrivania* hi ha caràcter i sentiment. Hi hem incorporat la tradició familiar amb l'albercoc porrerenc, les nostres arrels, les d'en Biel Mora i les del mateix local, antiquíssimes, el que fou nucli central en la vida de Porreres, ja que en el seu temps va ser ajuntament de la vila, el centre del poble... He de reconèixer, però, que als inicis varen ésser costa per amunt... Ara ja m'hi sent molt còmode.

Estau oberts a clients...

... a clients de per tot! Jo combin la feina a *l'Escrivania* amb la que faig a Ibèria a l'aeroport des de fa dèsset anys. Som coordinador de vols i sé molt bé quina gent ens duen els avions. Cal reconèixer que, per exemple, un vuitanta per cent dels anglesos van a Magalluf i tot això. Només la resta són els que poden donar beneficis a restaurants com *l'Escrivania*. Vull

dir que les ofertes de qualitat s'han de fer des de criteris seriosos de treball, no ofertes esbojarrades. La feina un poc a la mallorquina, de dir "bé ja ho veurem", "ja ho arreglarem més endavant" i tot això, no són maneres que ens afavoreixin. Cal més serietat, més contundència en segons quins temes. Ja que ha sortit això de Magalluf he de dir que aquesta manera de fer les coses m'entristeix, igual que els polítics corruptes, les xarxes mafioses en les influències, etc. Convé més sentit comú i rigor. És com la venda de finques mallorquines als estrangers, no podem perdre tan de patrimoni per fer doblers fàcilment. Són exemples de que encara no puguem sentir-nos satisfets de com van les coses.

Parlant de satisfacció, com veus Porreres?

Ha canviat molt. Hi ha hagut gent que l'ha deixat. Nosaltres, els de la nostra edat, som els que estam fent ara el poble. Per això voldria que la gent tengués més iniciatives i seriositat a l'hora de fer les coses. Hi ha molt per fer, per fer poble com toca, ajudant-nos a fer-ho bé, les normatives, les obres, en iniciatives empededores de qualitat. Cal una harmonia, fer un poble per a la gent, fer més zones per a vianants, tenir porrerencs amb idees pròpies.

Molta crisi, molta crisi, però els restaurants teniu gent...

Els restaurants cobreixen moltes necessitats, no només l'alimentària. Per exemple, et serveixen tot el menjar, tot està fet i això sempre s'agraeix. També hem fet un esforç en els preus, en les ofertes de plats. Triar així fa ganes. Després està el fet social, sortir amb les amistats o la família, els vins, l'ambient, la música, la temperatura, la decoració, tot ajuda decideix a la gent a menjar fora de casa.

Quina opinió tens dels cuiners mediàtics?

No mir programes de cuina ni estic pendent d'això. Les hores les pas fent feina a la cuina. Jo he anat a llocs de molta anomenada i n'he quedat decebut. Els clients no entenen molt bé què és el que mengen. El secret d'una bona cuina està en fer-la amb amor. Això vol dir saber entendre el client, oferir-li un espai tranquil, dedicar-li l'atenció necessària, captar el gust del client. Jo procur estar pendent dels clients que entren a *l'Escrivania*, de les seves respostes, observ el gust que passen en el menjar, sé si tornaran... M'agrada tenir-los presents i si cal, demanar-los l'opinió. En qualsevol cas, un cuiner sap perfectament quan els plats li surten bé o no. Els millors moments per tot això? Per a mi són els dies d'hivern als vespres.

Els bars de la plaça sou un lobby per pressionar l'ajuntament i ocupar més espai públic?

No, per res, cadascú fa la seva feina i ocupa l'espai que té, però no hi ha cap pacte. És difícil crear formes d'actuar conjuntes. Nosaltres estam al cap de cantó i ens digueren quin era l'espai disponible, quina era la terrassa i jo no en pos més. Tampoc no agaf més gent ni més lloc, sé on puc arribar. Els altres no ho sé. Cadascú, però, va pel seu compte, no hi ha un pacte entre locals, jo el primer, perquè no és possible. Potser si hi hagués una problemàtica en concret com per exemple un augment d'impostos, normes rares..., però hi ha sentit comú. És important no opinar sense fonament, sense saber el que passa.

L'ESTAT D'ABANDONAMENT DEL POU JUÀ

Maria Barceló Crespí

El pou Juà es troba a la vorera del camí que condueix a son Lluís, no molt lluny d'unes cases conegudes com ca na Mulet, a l'indret des Moreis.

No queda clar l'origen del topònim la qual cosa dona lloc a una discussió sobre el mateix: Juà, Jussà, etc. Segons el DCVB el terme Jussà significa: inferior, que està abaix. Aplicat a aquest cas no sabem a que es refereix, abaix en relació a què: al camí?, a la topografia?

Es tracta d'un pou públic que durant generacions ha proveït d'aigua a les gents de l'entorn o a qui la necessitava.

El 1998, fent una recerca sobre els pous públics del terme de Porreres, l'estat de conservació era relativament bo pel que fa a l'estructura però no al coll ni a l'entorn. La seva datació és desconeguda i corresponia a una típica estructura amb dos pilars amb una travessa de fusta on hi havia la corriola.[1]

Avui, ni es veu des del camí ni tampoc acostant-se ran d'ell. Les canyes i altra vegetació el tapen per complet. Se n'ha anat en orris l'esforç d'homes d'antany per aconseguir un pou i poder tenir aigua.

Perquè hi ha tan poc interès en el manteniment d'aquest patrimoni d'arquitectura popular, en aquest cas hidràulica? Tan costós és llevar la brutícia, netejar i deixar-lo accessible? Perquè s'ha de tudar d'aquesta manera?

[1] Barceló Crespí, Maria; Servera Sitjar, Bartomeu: "Els pous públics de Porreres: un patrimoni a conservar", Actes del V Congrés *El Nostre Patrimoni Cultural: El Patrimoni menor*, Palma, 1999, pp. 93-106.

FOTOGRAFIA DE PORTADA

Maria Barceló Crespí

A Lleida, davant l'edifici que acull la Facultat de Lletres, al trespol, hi ha els noms de les principals poblacions de l'antiga Corona d'Aragó. Entre ells, Porreres.

El nom del nostre poble es troba envoltat dels topònims de Guadalest, Bielsa, Moixent, Catí, Barcelona, Atenes, Sineu...

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

ARRIBA EL COMUNISTA, ABAJO ESPAÑA

CRÒNICA D'UN ACTE "SUBVERSIU" A LES PEDRERES DE SON GRAU

Bartomeu Garí Salleras

El mes de novembre de 1937 va aparèixer a les pedreres de Son Grau de Campos¹ una inscripció en contra del Glorioso Movimiento Nacional. Una acció contemplada al Codi de Justícia Militar com un delictes d'auxili a la rebel·lió que podia ocasionar a l'autor o autors de l'escrit greus conseqüències. Hem de recordar que estem en plena Guerra Civil, al poble segueixen els afusellaments darrera La Creu. Aquest és el relat d'un fet que no passà desapercebut per les autoritats franquistes.

Una nit del mes de novembre de 1937, un treballador de Son Grau es presentà a les dependències del quarter de la Guàrdia Civil de Campos, allà hi denuncià la troballa d'una inscripció política a un bloc de marès feta amb la flama d'un llum de carbur. L'endemà, dos membres del cos de la Benemèrita —el caporal Pau Cerdà Vives i el guàrdia Nadal Bonet Perelló—

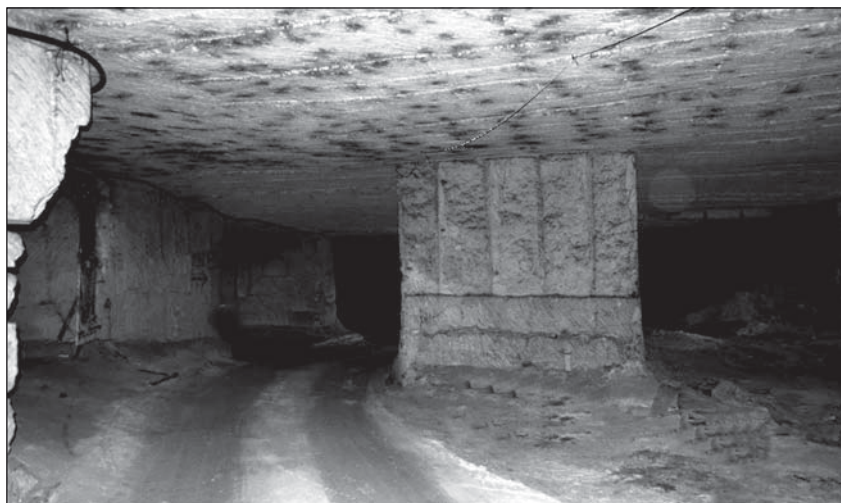
es desplaçaren a Son Grau i certificaren «haber aparecido un escrito en un sillar que se hallaba en el interior de unas canteras subterráneas en Son Grau de este término municipal en el que se lee el mismo: Arriba el comunismo, abajo España [...] se encontró a unos cuatro cientos metros de la entrada del túnel. Mide un metro de alto, cuarenta y cinco centímetros de ancho y trece centímetros de grueso». L'autoritat ordenà el trasllat de la peça al quarter de Porreres, on es va prendre declaració al propietari de l'exploració, Pau Garau Barceló, i als obrers de la pedreres, Miquel Jaume Font, Pau Barceló Veny *Fama*, Damià Cerdà *Guapo*, Josep Nicolau Ferrando *Xoroi*, Andreu Barceló Ferrà *des Misser*, Joan Bordoy Barceló *Moi* i Josep Salvà Coll². Tots afirmaren rotundament que ignoraven qui havia estat l'autor de l'escrit i que, possiblement, podria haver estat comès per alguna persona

alineada a la feina. Alguns d'ells van afirmar «durante los domingos entra en la cantera gente extraña que en ciertas ocasiones les han quitado útiles del trabajo, pero que no los conocen y que no tienen sospecha de nadie».

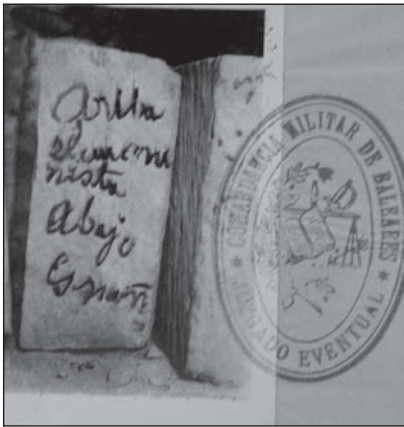
Dies després, també declararen el guàrdia jurat de la possessió de Son Grau, Damià Colom Mestres,³ i els caporals de la Guàrdia Civil de Campos i Porreres, Pau Cerdà Vives i Pere Falcó Oliver. Els dos darrers afirmaren que després d'una inspecció que feren al lloc, detectaren que s'havien esborrats unes petjades que corresponien a un individu que calcava espadenyes talla 41.

Un cop revisades les diligències, l'Auditor de Guerra va ordenar l'obertura d'una causa sumaríssima per aclarir el fets. Al mateix temps, nomenà al comandant d'Infanteria Antoni Garau Montaner com a jutge instructor del procediment, que tot d'una sol·licità al batle de Porreres i al caporal de la Guàrdia civil que redactassin informes de la conducta políticossocials dels obrers Pau Barceló, Josep Salvà Coll, Josep Nicolau, Andreu Barceló, Damià Cerdà i Joan Bordoy, a més, ordenà que cada un dels obrers realitzés una prova d'escriptura.

Dia 30 de novembre els informes arribaren a Palma i, un dia després, els obrers considerats «afiliados a Fraternidad Obrera de Porreras, de ideas avanzadas izquierdistas y adictos al Frente Popular, si bien algunos de ellos estaba adherido al Glorioso Movimiento Nacional desde el 10 de

Interior de les pedreres de Son Grau. Al sostre, les marques dels llums de carbur que empraven els picadors per il·luminar el tall.

Bloc de marès amb la inscripció: "Arriba el comunista, abajo España"

agosto de 1936» varen ser citats al sinistre quarter de la Guàrdia Civil per fer les proves d'escriptura. No som expert en cal·ligrafia però una mirada atenta a cada un dels papers —en els quals, s'hi escrigué la següent frase: "Arriba España, abajo el comunista"—denota la por dels obrers, que ben segur recordaven que pels calabossos benemèrits hi passaren el batle Marió i els desapareguts del pou de Son Lluís.

Els mestres d'escola, Francesc Llobera Estrades i Jaume Llompart Salvà, —en aquells moments soldats del Regiment d'Infanteria de Palma núm. 35— foren els encarregats de revisar els escrits: «examinados los folios parece el escrito del folio 22 —que corresponia a Pau Barceló Veny—, aunque no se puede precisar si son escritos de la misma mano, tienen algunos rasgos y detalles ortográficos parecidos».

Finalment, i davant la falta de proves, el jutge instructor va determinar el sobreseïment de la causa: «examinando todas las pruebas y gestiones afirma que por sus antecedentes, pudiera ser el obrero Pablo Barceló Veny el autor de la repetida inscripción, pero no lo ha podido verificar»; al mateix temps, va ordenar a la Guàrdia Civil

de Porreres el retorn de la peça de marès al propietari de l'explotació: «le ha sido entregado al vecino de esta localidad, Pablo Garau Barceló, dueño de las canteras de Son Grau, el sillar que apareció en las mismas con una inscripción subversiva [...] lo cual se ha efectuado una vez borrada la citada inscripción».

Dia 29 de desembre de 1937 el jutge instructor, el Comandant d'Infanteria Antonio Garau Montaner, donà per tancada la causa sumaríssima núm. 722/1937 sense haver pogut aclarir qui en fou el culpable. El "presumpte autor" Pau Barceló Veny, no fou condemnat però si que va ser repressaliat i es convertí en un "liberto" o persona que estava sotmesa a la llibertat vigilada per les autoritats franquistes.

La Llibertat Vigilada fou un organisme que tenia com a finalitat la vigilància i l'observació de les conductes polítiques i cíviques de les persones que

havien tengut alguna relació amb el règim republicà. El "liberto" havia de passar un cop al mes davant la junta local, i hi havia de demostrar una bona conducta; aquesta ho comunicava a la Junta Provincial i el governador civil. La vigilància i inspecció de les persones sotmeses sota llibertat vigilada podia ser allargada fins el dia de la seva mort.

1. Les pedreres de Son Grau són prou conegudes per tots els veïnats de Porreres. Són unes pedreres subterrànies de més de 13 quilòmetres de galeries que es començaren a explotar al segle XVII. Antigament i d'una forma manual, es treien blocs de marès. A les parets i els sostres encara es veuen les marques que deixaven les escodes quan es tallaven les peces. A algunes zones també es pot veure, al sostre, les marques dels llums de carbur que empraven els picadors per il·luminar el tall. Aquestes galeries també foren utilitzades per a cultivar xampinyons.
2. Josep Salvà Coll era natural del Coll d'en Rebassa i residia a Porreres.
3. Damià Colom Mestres era de Felanitx, però vivia a Porreres.

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3
07260 PORRERES
Tel. 971 16 80 38

RESTAURACIÓ DE MOBLES

c/ cerdà, núm. 105
tel. 971 168 072

07260 porreres
mòbil 687 559 600

LA GUERRA DE SUCCESSIÓ (III I FINAL)

QUAN EL MAL VE D'ALMANSA...

Francesc Melià Barceló

... *a tots alcansa*. Així diu la dita i així havia de ser. Després que valencians i aragonesos foren derrotats a la batalla d'Almansa (1707) únicament restaren contraris a Felip de Borbó el regne de Mallorca i els catalans. Vençuts aquests darrers el setembre de 1714 ja solament continuaven mostrant-li oposició Mallorca i Eivissa (perquè Menorca havia passat a mans angleses l'any 1713). La cosa va anar més o menys d'aquesta manera...

Caiguda Barcelona, el virrei de Mallorca, Josep Antoni de Rubí i Boixadors (màxima autoritat del regne en aquells moments) es negà a capitular davant els emissaris de Felip V. Des d'aquell moment totes les decisions i esforços es destinaren a la defensa de l'illa: la recollida de fons per a la defensa, la construcció de noves bateries defensives, l'empressonament o deportació dels botiflers més destacats... A la capital del regne s'ordenà desocupar els ravalers de la Porta Pintada, de la Porta de Jesús i de la Porta de Sant Antoni. Poc després s'inicià la seva destrucció. També es reforçaren les defenses d'Alcúdia, Artà i Cabrera. Amb tot, Mallorca comptava amb uns 10.000 homes hàbils per a la defensa.

El mes d'abril va produir-se la primera temptativa de desembarcament, a Manacor, que fou refusada. En aquella primavera els filipistes prepararen l'ofensiva final: una tropa de 404 vaixells borbònics, que embarcaren 40 batallons d'infanteria i 48 esquadrons de cavalleria i dragons amb un total de 29.886 homes i 2.792 cavalls. Tots ells comandats pel marquès d'Asfeld, Claude François Bidal, que presenta-

va un currículum poc esperançador: havia participat a la batalla d'Almansa, dirigit l'extermini i posterior incendi de Xàtiva, a més d'atacar Tortosa i prendre part en el setge de Barcelona de 1714.

Dia 11 de juny salparen de Barcelona en direcció al regne rebel. Dos dies després l'esquadra franco-espanyola es posicionà davant Santa Ponça i posteriorment es dirigiren a Ses Salines. L'endemà una part de l'expedició borbònica se situà a la costa de Sóller, però no desembarcà i acabà fondejant davant Alcúdia. Finalment, dia 15 de juny d'Asfeld desembarcà sense oposició a Cala Ferrera amb 10.000 francesos que constituïren una línia defensiva entre Cala Llonga i Cala Ferrera.

L'endemà un exèrcit popular d'uns 600 felanitxers els sortí a l'encontre i s'enfrontaren a s'Horta en un desigual lluita que va durar ben poc perquè les tropes invasores —molt ben armades i vint vegades superiors— els venceren. Moriren alguns felanitxers i d'altres foren detinguts. Les tropes invasores arribaren a Felanitx i s'instal·laren al costat del Convent (des d'aquell moment, la zona fou coneguda com el *Camp de la Traïció*).

Poc després l'exèrcit es desplaçà cap a Alcúdia. La vila, tot rebre'ls amb canonades, es rendí a l'invasor dia 20 de juny. El dies 23 i 24 d'Asfeld llançà una ofensiva contra la Ciutat que fou refusada fent-los retrocedir cap a Sant Marçal i Santa Maria.

La guerra continuava amb enfrontaments, sobretot envers Ciutat i les costes de llevant. En aquest context una delegació de Gran i General Consell preparava un acord d'armistici que mai va ser acceptat per Asfeld. Dia 24 de juny els borbònics s'instal·laren a Son Fortesa (Ciutat) per preparar el setge i el virrei hi envià emissaris per pactar una treva. Finament la capital del regne es rendí dia 2 de juliol.

Els fets que es succeïren a partir d'aquí són prou coneguts: el càstig i la repressió de l'enemic, l'exili forçós dels patriotes, l'extinció del regne de Mallorca i qualsevol signe d'identitat. Molt encertadament ho resumí el poema de Guillem d'Efak:

*"El duc d'Anjou, en província el vell regne convertí.
"Això gira malament", ploraven els mallorquins"*

floristeria i jardineria

CanMurtó

COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS

C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

EL PARALLAMPS DE LA PARRÒQUIA I EL BISBE CAMPINS.

Maria Antònia Nicolau Rosselló

El Bisbe Campins autoritzà que es pogués posar el parallamps en el campanar de Porreres, el 17 de juny de 1899.

Aquests dies que ha estat notícia el mal que els llamps que varen provocar a diversos indrets del poble. En la recerca sobre "Mn. Pere Joan Campins, rector de Porreres. 1887-1993, a l'Arxiu parroquial vaig trobar aquest document que he considerat interessant donar a conèixer perquè dóna informació dels parallamps de l'Església parroquial. En el centenari de la mort del qui va ser rector de Porreres i després Bisbe de Mallorca és interessant recollir qualsevol notícia relacionada amb el tema

"Considerando que ha de ser sumamente útil a los intereses de esta parroquia el defenderla de los estragos que pudiera ocasionar en ella alguna chispa eléctrica, solicito de V. S. Ilma. la autorización para invertir de los fondos de la Obrería mayor la cantidad de trescientos sesenta y dos pesetas para la instalación de un pararrayos en el campanario de la misma, y lo demás que necesite para los trabajos de albañilería y materiales indispensables para dicha instalación. Seguro de obtener dicha autorización dado el interés con que mira todos los bienes de esta parroquia anticipo de V. S. Ilma. las debidas gracias.

Dios guarde a V. S. Ilma. muchos años.

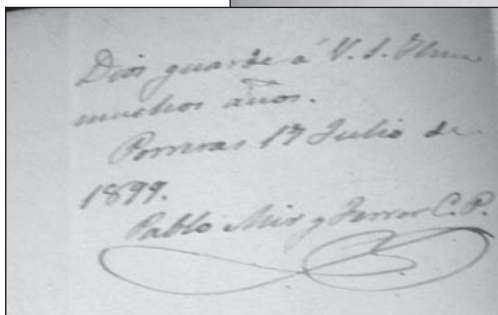
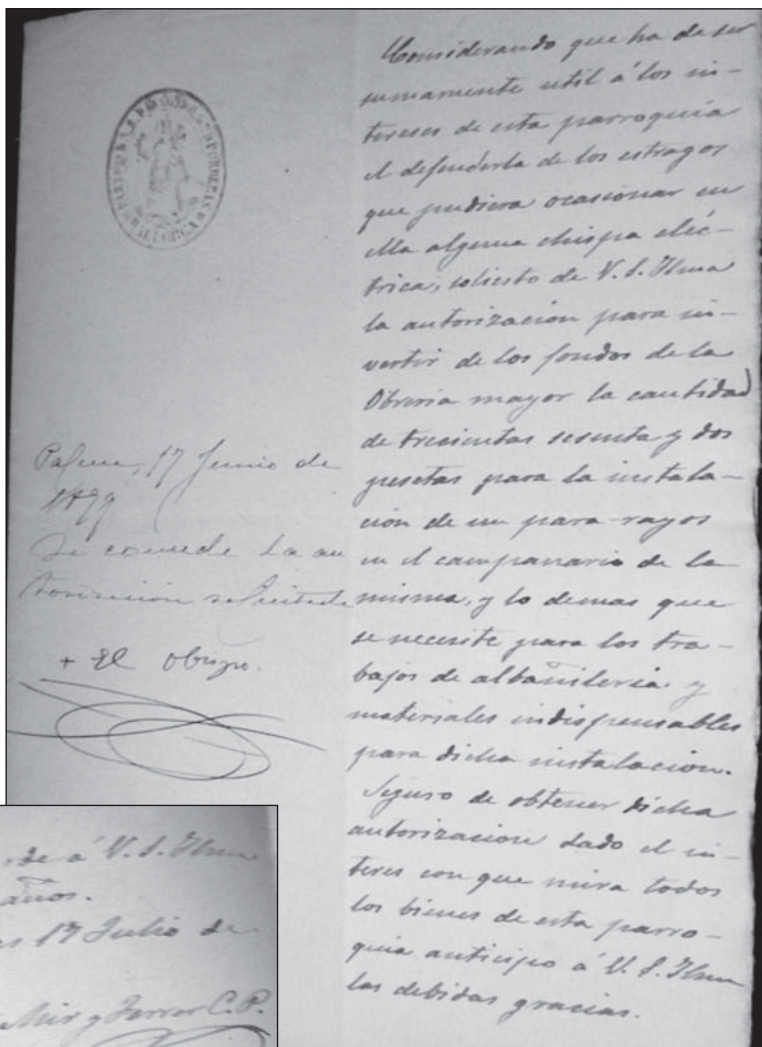
Porreres diecisiete de julio de 1899

Pablo Mir y Ferrer C. P.

Resposta del Sr. Bisbe

Palma dicisiete de junio de 1899 se concede la autorización solicitante.

El Obispo"

CURIOSITAT HISTÒRICA

Fotografia corresponent a unes excavacions a un crematori situat devora sa Cova dels Morts realitzades per un grup d'alumnes de l'Escola Pública de Porreres l'any 1958. Les excavacions varen ser dirigides per Josep Mascaró Passarius.

En aquesta zona, quan entre els anys 1840-1870 mogueren les terres per fer sembra intensiva d'arbres, s'hi trobaren moltes tombes prehistòriques. Per aquest motiu, l'any 1958 es va decidir cercar-hi restes. No s'aconseguí cap troballa interessant, només un parell d'ossos d'origen animal.

D'aquesta petita aventura només quedà constància aquesta fotografia.

De dalt a baix i d'esquerra a dreta: Damià Mora *Baco*, Pau *Coix*, Antoni Servera *Servereta*, Joan Mulet *Parrí*, Miquel Nicolau *Pa*, Antoni Lliteras *de s'asserradora*, ?, el mestre Miquel Llinàs, Guillem Llinàs, Mateu Mora *Renya*, Miquel Bonet *des Puig*, Francesc Llinàs, el professor J. Mascaró Passarius, Bernat Gornals *Molidaigo*, Pep Mas *Capbaix*, Joan Fiol *Carreixet*, Pep Gornals, el mestre Rafel Ferrà, dos acompanyants de J. Mascaró Passarius, Joan Vila *des Quarter de la Guardia Civil*, Tomeu Barceló *Apotecari*, ?, el mestre Antoni Barceló *des Misser*, ?, Tomeu Barceló *des Misser*.

Foto: Col·lecció particular de Francesc Llinàs. Gener de 1958.

Bàrbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

GLOSÀRIUM XXI

Joan Barceló, *Fusteret*

“Marca España” (II)

Bipartidisme corcat
que ens ha duit fins a l'abisme
amb ranci provincianisme,
molt de bandolerisme
i molt poca dignitat.
Una llei electoral
al servei dels grans partits.
Els banquers, afavorits
i una amnistia fiscal
que afavoreix els més rics.

De gran tradició colpista:
Franco, Tejero, Milans,
Una societat masclista,
intolerant i racista,
plena d'anticatalans.
Gestes agosarades.
Heroica Guàrdia Civil.
Unes tropes ben armades
tragueren a clotellades
els moros de “Perejil”.

“N'Esteso” i en “Pajares”
amb en Fraga a “Palomares”.
Els “Toros” i els “toreros”.
En “Rajoy y sus palmeros”
amb en Franco i “La Collares”.
“El Cordobés”, na “Pantoja”.
“Santa Teresa” i “El Cid”.
“Don Pelayo” i “La Roja”.
I, plenes de vi “Rioja”,
Les 10 copes del Madrid.

Els del OPUS van a missa
dies de festa i feiners.
Però encara els agrada més
de tant en tant anar a Suïssa.
a ingressar un sac de doblers.
Nacionalisme espanyol:
PSOE, VOX, UPyD,
Ciutadans i el PP,
tots cantant de *cara al sol*:
iii Porompompero i Olé!!!

GUARET AVALL

Jaume Rosselló Tomàs

La bístia espera tensa.
Darrere, l'arada en rodes, impassible.
Un copet de regnes, un so de la llengua al paladar
i la pala s'endinsa en la terra,
la xapa, l'obre i torna a sortir platejada,
neta com una patena.

El solc s'esqueixa guaret avall.
I em manca poc,
no necessit quarterades,
just unes passes de la terra crua
generosa, vermella, amb la saó perfecta
i aquesta olor d'essència, de vida...

L'he tocada amb les mans, puc dir
i l'he manyuclada fent figures
fins que la manya i la imaginació es cansen.
M'hi he rentat la pell...
Quan es desprèn de la darrera pols queda tendra i pura.
I l'he respirada, l'he xuclada del primer matí
ple de boira i rosada
fins que el sol s'amaga rere el garrover vell i gros.

Avui sembrarem aquesta terra estimada i fèrtil,
no de civada, ordi o blat.
Li sembrarem l'ànima, que és el que toca,
com sempre han fet els nostres pares,
els nostres padrins i els seus dels seus...
I arrelarà, i sortirà una nova primavera.

La terra és seva, d'ella mateixa.
La pots estimar,
pots esqueixar-la, endinsar-t'hi i sembrar.
I així... ser també terra.

Nadal 2014

PRODUCTES PORRERENCS AL MOSTRADOR D'UN COMERÇ GIRONA

COM HI HA ARRIBAT?

Joan Ferrà Sansó

En Miquel Àngel Contreras Ramis, nascut a Palma l'any 1986, va obrir tot just fa un any una petita botiga de productes de les Illes Balears al principi de Carrer de la Barca de Girona. Li va posar de nom, Sa Botigueta. Situada molt a prop del curs del riu Onyar i de monuments emblemàtics com la catedral dedicada a Santa Maria, si mirau el mostrador hi veureu una gran varietat de productes porrerenca!

Com sorgeix la idea de muntar una tenda de productes illencs a Girona enmig d'un context de crisi socioeconòmica?

Després de viure uns anys a Perpinyà tenia ganes de tornar a Girona, on vaig cursar els estudis universitaris i on hi tenc la meua parella. Els anys que hi havia viscut m'havia agradat molt pel tipus de ciutat i les dimensions humanes. Girona m'agrada per la seva ubicació, està a prop de la mar, a prop de la muntanya, a prop de Barcelona i amb facilitat per viatjar cap a Mallorca amb avió.

Com que el context laboral era molt difícil per trobar una feina estable, vaig pensar que potser una solució era crear-me la feina jo mateix. En quan a la idea en sí d'una tenda de productes balears va ser per que estant a Girona vaig percebre que els catalans apreciaven molt els productes de les Illes. Veia que a les carnisseries la gent comprava sobrassades, pel carrer la gent duia avarques, als catalans li agraden les Illes Balears donada el lligam de proximitat cultural i geogràfica.

Quin tipus de clientela tens? Tens clients illencs?

Els clients són sobretot gent local, que va a la recerca de productes illencs, de qualitat i artesanals. M'agrada oferir un producte diferenciat que no es trobi en grans superfícies comercials, amb un alt nivell de qualitat procedent de les Illes i que no trobes a Girona. Prèviament els gironins coneixien els productes balears. Molta gent té amics i coneguts procedents de les Illes o hi ha anat a estiuejar.

Venen illencs que per circumstàncies de la vida han acabat vint a Girona, molts universitaris mallorquins i sobretot menorquins que estudien a la Universitat de la ciutat. Quan vaig començar amb la tenda, no la volia enfocar cap a una cosa turística del "typical souvenir" tot i que de passada, la clientela turística és converteix en un tipus de client complementari.

BAR
CA'N
GUILLEM
ENTREPANSTAPESPIZZES

AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

Quins productes ofereixes? Quins són els productes que més criden l'atenció?

Vaig a la recerca de productes que aportin una filosofia i una manera de ser pròpia. Els condicionaments per tal d'oferir un producte és que han de ser respectuosos amb el medi ambient, a poder ser ecològic, que sigui artesanal respectant les formes d'elaboració tradicionals, i que tinguin un cert respecte pel fet cultural. No és fàcil trobar un producte a Mallorca que estigui en etiquetat en català. Penso que si un producte illenc es vol expandir per Catalunya, és important que tingui l'etiquetatge en català com a llengua comuna entre els dos territoris.

Els productes que tenen més èxit són els productes més tradicionals com és la sobrassada de Mallorca, el formatge de Menorca, el vi, les herbes dolces, l'oli i les conserves com olives i tàpares. També altres coses més "delicatessen" com els patés d'ametles, el peix sec de Formentera o les cerveses artesanals.

El que crida més l'atenció és el preparat de sobrassada amb mel, el "camalot", les galletes d'oli o les olives trencades, i les ensaimades que ens envien des de Mallorca varies vegades a la setmana.

Els clients coneixen prèviament les característiques dels productes? Es coneix el producte balear les característiques de les Denominacions d'Origen (D.O.) pròpies de les Illes?

Hi ha de tot, però la majoria ja ho coneixen prèviament. Molts clients ja coneixen els sabors dels productes més destacats com la sobrassada i el formatge. Alguns coneixen també les varietats de raïms i de vins illencs o espirituosos com les Herbes de Mallorca.

Em sorprèn que productes que em pensava que no es coneixien són demandats com per exemple el fonoll marí envinagrà i empotat.

Tot i que la cultura de l'embotit és una forta tradició a Catalunya, per altra banda hi ha molta de gent que no coneix els productes de la gastronomia balear. Hi ha gent, sobretot de grans ciutats com Barcelona que es creu que la sobrassada és xoriç o botifarra.

A més de productes d'alimentació o complements tèxtils com camisetes o senallons d'espart, també has organitzat activitats de caire cultural al teu comerç. Per què?

Jo no volia que fos només una botiga on la gent vengués a cercar el producte i no se'n dugués cap altra experiència. La meua idea era anar fent activitats culturals per tal de que

donar a conèixer tota la varietat cultural i no només gastronòmica provinent de les Illes per crear un intercanvi cultural entre els territoris que compartim Història i parla.

Jo mateix he assistit en alguna d'aquestes activitats culturals per enllaçar Catalunya i les Balears, com exemple la presentació de l'obra Acorar amb el seu autor el manacorí Antoni Gomila o els tallers de cuina de temporada per conèixer més a fons algunes festivitats com Pasqua i els processos d'elaboració de panades o rubiols. Ens interrompen l'entrevista varies vegades al llarg del matí alguns clients que venen a comprar i les telefonades dels proveïdors que criden per concretar les comandes. Senyal de que la tenda, tot i que petita, té molta activitat.

Com s'uneix la cultura i la cuina? Creus que són coses diferents o són part de la mateixa cosa?

Jo crec que la Cultura i la cuina estan molt unides, i és que a partir dels nostres productes en surt la cuina. No podríem parlar de la sobrassada amb mel, si no tinguéssim la sobrassada i tot el procés que l'enrevolta. La cultura i la cuina estan molt unides, ja que el fet cultural condiciona la cuina. Nosaltres som de la cultura del porc, i a Mallorca el saïm és la base de molts plats: des de les ensaimades a les panades i molts tipus de coques.

Per acabar, aprofitant els meus orígens porrerencs i la bona fama que tenen els productes del poble, quins productes de Porreres hi tens a la botiga?

De Porreres hi tenc la sobrassada i la sobrassada amb mel empotada, les sabates tipus porqueres i patateres fetes artesanalment, les galletes d'oli i els patés de porc. I amb el temps també m'hi agradaria afegir-hi més productes porrerencs com els fets amb albercoc i els vins. Pens que Porreres destaca per fer-s'hi molts de productes variats i de qualitat.

Molts d'anys i molta sort. Visca el petit comerç!

Podeu seguir Sa Botigueta des de la web www.sa-botigueta.com i a la xarxa social Facebook www.facebook.com/sabotiguetajirona

SABEU QUÈ...

Joan Barceló, *Capeller*

Sabeu que... els governs del món occidental fomenten les guerres, la fam, la pobresa, les malalties, l'armamentisme, l'odi, el terrorisme, el canvi climàtic, etc...etc...?

Carabassots!! Banastres !!... No ells, no... nosaltres per consentir-bo!!

Sabeu que... en una assemblea celebrada el passat dia 16 de novembre, es va constituir a Porreres un cercle de PODEM, amb l'assistència d'una vintena de ciutadanes i ciutadans? *N'hi havia de totes les ideologies, fins i tot de franquistes. Oioioi...!!*

Sabeu que... les pensions i les nòmines dels balears són de les més baixes de l'estat i que estam a la coa en inversions estatals i finançament? Evidentment, la culpa és dels treballadors i els sindicats. *"Lo nostro" miracle econòmic.*

Sabeu que... les essències pàtries de l'espanyolisme s'han construït amb la força de les armes (dret de conquesta) i no amb la força de les urnes? *I així els hi va.*

Sabeu que... el 2015 es compleixen 300 anys del Decret de Nova Planta que va imposar al Regne de Mallorca l'absolutisme borbònic i pel qual foren abolides les institucions d'autogovern i ens convertiren així en una miserable província espanyola? *És ben hora de recuperar lo que ens robaren a punta de pistola. Som-hi!!*

Sabeu que... quan el Govern central(ista) va "retirar" la Llei d'Avortament, la Conferència Episcopal Espanyola els va posar a "parir"? *I no els hauria d'haver "posats a parir" abans de que avortassin la Llei? Matar una llei en estat embrionari, és pecat?*

Sabeu que... des de 13-TV, cadena la qual la Conferència Episcopal Espanyola n'és accionista majoritari, vomiten verí a carretades i m'insulten cada dia? *L'odi i la ràbia els surt per les orelles. A jo m'encanta veure'ls.*

Sabeu que... el Papa Francisc s'ha proposat acabar amb la pederàstia que des de fa temps corca els pilars de l'església? *Sos macanudo, Francesco i Santo subito!!*

Sabeu que... el Club d'Atletisme Porreres fa devers un any que varen sol·licitar a la Sala –verbalment i per escrit– si es podrien arreglar (per a recuperar-ne l'ús) uns vestidors de *Ses Forques*, que a dia d'avui s'utilitzen com a magatzem, i el tema encara ara redola? *Ai, la burocràcia municipal!! Són més lents que unes carreres de llimacs.*

Sabeu que... sovint es donen casos de clamorosa connivència entre les forces repressores de l'Estat i l'estament judicial contra els moviments socials i contra els legítims drets de la ciutadania? *Petiteses de la democràcia espanyola.*

Sabeu que... vista la proliferació i èxit de les Matines d'aquests darrers anys, no es descarta que l'any vinent també se'n celebrin a L'Hospitalet, a la Creu, a Montis-ion i a la capella de Son Gornals? *Joia en el món, Jesús és nat*

Sabeu que... segons el programa "Nadal a Porreres" que edita l'Ajuntament, el **santuari** de Montis-ion s'ha convertit de cop i volta en un **monestir**? *Una porrerenca quan ho va llegir se'n va dur tal girada de ventre que ha hagut de passar totes les festes amb camamil·les i aigua del Carme. Des d'aquestes pàgines li desitjam una prompta recuperació.*

Sabeu que... l'empresa Hidrobal (aigua i clavegueram) intenta cobrar a alguns ciutadans de la vila – mitjançant un bufet de missers- uns serveis que no tenen contractats, i a damunt amb amenaces? *I si passa, passa!! No tenen vergonya.*

Sabeu que... els capparets del PP ja han decidit l'eslògan per a les properes eleccions? *"Val més lo magre conegut que lo bo a conèixer".*

Sabeu que... el poble català assolirà la independència sí o sí? *El procés no té marxa enrere.*

Sabeu que... un veïnat del carrer Almoïna va amenaçar en denunciar els comerciants de dit carrer pel "renouer i molèsties insuportables" (amb greus conseqüències per a la seva salut) que li ocasionaven les nades que des de fa vint anys sonen per la megafonia de la via comercial quan s'acosten les festes nadalenques? Els comerciants del carrer han estat molt comprensius amb la demanda del damnificat i em consta que varen escriure als Reis demanant per aquesta persona uns "bons taps per a les orelles". *Això és fer poble !!*

Sabeu que... el govern nazional-PoPular en un desesperat intent per frenar les protestes socials contra la seva política de retallades i destrucció de drets, ha aprovat en solitari una regressiva llei (de naturalesa netament feixista) que elimina la tutela dels jutges contra les actuacions repressives de l'Estat i dona un poder probatori gairebé il·limitat a les denúncies de la policia?

No a la llei "mordassa!! No a la repressió dels drets dels ciutadans !! VISCA la lluita antifeixista !!

UN VIATGE PER LES GRANS CIVILITZACIONS

Col·legi Verge de Montis-sion

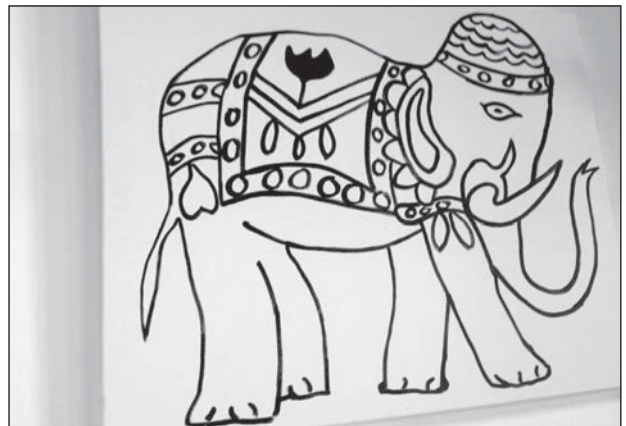
Enguany, el fil conductor del curs 2014-2015 ens convida a una gran aventura; un viatge per algunes de les grans civilitzacions de la història. La màquina del temps ens durà a altres indrets del passat, començarem per Egipte, continuarem per Grècia, ens aturarem a la Xina i a l'Índia, creuarem l'Atlàntic i arribarem a Amèrica per conèixer els maies, tornarem a l'Europa dels vikings i acabarem a l'època romana. Ens haurem de col·locar el cinturó de seguretat per travessar la barrera del temps i endarrerir el calendari moltes i moltes pàgines fins arribar entorn als anys 5.000-4.000 abans de Crist!

Endinsar-nos en aquestes civilitzacions despertarà la curiositat per conèixer els indrets on es van assentar, per descobrir la seva forma de vida, les seves creences religioses, la seva cultura i l'activitat econòmica que van desenvolupar. De ben segur ens cridarà l'atenció la seva capacitat per

aixecar grans construccions i la finalitat que aquestes tenien, la seva expansió i també els seus fracassos.

El llarg viatge que s'inicia a principi de curs i que té previst acabar el mes de juny va generant nombroses preguntes: què representava el faraó per als egipcis? Quines eren les principals distraccions dels grecs? Com va expandir-se l'Imperi romà? Per què els xinesos van construir la Gran Muralla? Què són els monsons? Com vivien els maies? Per què els vikings van arribar tan lluny amb els seus vaixells? ... Preguntes a les quals intentarem donar resposta. Cada aula treballarà una civilització i després compartirà amb els alumnes de les altres aules els coneixements adquirits.

El Petit Dalí, Hànsel i Gretel i El Carter Joliu són contes que permetran als alumnes d'infantil endinsar-se també en la història i les diferents cultures a través de la fantasia.

UN NOU CURS

CEIP Escola Nova

Ja hem començat el nou curs 2014-2015 a l'Escola Nova de Porreres amb molts d'ànims i d'il·lusió.

Malgrat que el començament no ha estat tampoc un curs "normal", ja que hi ha hagut canvis de lleis per part de la Conselleria, sí que gaudim d'una certa tranquil·litat per reprendre projectes iniciats en cursos anteriors i impulsar-ne de nous.

Com molts de vosaltres sabreu, hi ha hagut renovació d'equip directiu a la nostra escola i volíem aprofitar aquest espai per presentar-nos: el repte de cap d'estudis l'ha assumit na Carme Barceló; submergit entre paperassa i ordinadors hi trobareu en Miquel Nadal i completant l'equip, hi podeu trobar na Catalina Ma. Capellà a la direcció del centre.

Volem manifestar el nostre agraïment a l'equip directiu anterior, Xesca Servera directora, Ma. Antònia Rigo cap d'estudis i Eva Casas secretària, per la bona feina que han fet aquests anys i ens ha servit de bon exemple i per la seva ajuda incondicional en el traspàs d'informació i assessorament que tan valuós és per nosaltres.

Els plans per aquest curs són continuar amb el Projecte d'Implantació de Sistemes de Gestió de Qualitat, iniciat l'any pas-

sat, que consisteix en la revisió de l'organització del centre a tots els àmbits i adequar-ho a la norma ISO 9001:2008 amb l'objectiu d'oferir un millor servei i nivell educatiu de tota la comunitat educativa. També estam adherits al projecte d'Ús de Continguts Multimèdia a l'Aula, amb el què podem fer un desplegament del currículum mitjançant continguts educatius digitals.

Comptam amb un hort on ja hi hem sembrat diferents productes de temporada i hem distribuït els espais amb el sistema de rotació de parades en crestatx.

Agraïm la confiança que les famílies han dipositat en el nostre centre i la cooperació i col·laboració que hi ha entre pares, mares i mestres, ja que consideram que és fonamental per a l'educació dels infants.

Comptam amb una APIMA (Associació de pare i mares d'alumnes) dinàmica i amb empena que, amb la seva feina, col·labora en l'organització i funcionament de l'escola a través d'activitats com la Rua, la xocolatada de Nadal, la gimcana, ... fomentant així el sentiment de comunitat de la qual tots hi formam part i oferint uns serveis com el de l'escola matinerana, activitats extraescolars, gestió dels llibres de text o subvencionant les sortides escolars.

També tenim servei de menjador gestionat per na Catalina Trobat, oferint uns menús elaborats amb productes frescs i del temps i preparats de la cuina a la taula.

S'estanc
vell

Cafè - Restaurant

Carrer Palma, 29
Tel. 971 56 05 23
Vilafranca de Bonany

**PAPERERIA
ALMOINA**

Llibreria
Fotocòpies
Objectes de regal

C/. Almoina, 10
Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX	
PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'ungles
banys de color	tint de pestanyes
tota casta de metxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarissat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

COQUES BAMBES MALLORQUINES

Maria Antònia Sureda (recepta) i Pere Muntaner (fotografia)

Ingredients per a 4 coques grans:

250 g de patata bullida amb la pell

100 g de saïm fos

3 ous mitjans

200 g de sucre

25 g de llevat premsat

100 g d'aigua tèbia

600 g de farina de força
(aproximadament)

oli per untar

sucre en pols per ensalgar-les

llavors d'anís (opcional)

Preparació:

Pelau les patates i esclafau-les bé amb una forqueta. Foneu el llevat en l'aigua tèbia.

Tamisau la farina.

Posau el saïm fos (alerta, no ha de ser calent!) dins un bol. Abocau-hi el sucre i bateu la mescla. Incorporau-hi la patata esclafada (no ha de fer grumolls) encara calenta. Ara, els ous d'un en un. A continuació, el llevat, les llavors d'anís (si decidiu posar-n'hi) i després, la farina per tandes. Potser us falti o us sobri una mica de farina, perquè això depèn de la marca i del tamany dels ous. Quan la pasta ja no s'aferra a les mans, enfarinau la superfície de treball, posau-hi la pasta i treballau-la enèrgicament, amb moviments com els que es fan per rentar la roba a mà, durant 10-12 minuts. Si la pasta se us aferra molt a les mans, rentau-vos-les i untau-vos-les d'oli. Us anirà millor per treballar la pasta.

Feis una bolla amb la pasta.

Netejau el bol, untau-lo d'oli i posau-hi la bolla de pasta. Tapau-lo amb un plàstic a fi que no li toqui gens d'aire i deixau-la fermentar fins que dupliqui el volum inicial (el temps varia segons la temperatura i la humitat ambientals; a nosaltres ens ha fermentat en 5 hores).

Treis la pasta del bol, tornau-la a pastar damunt la superfície enfarinada durant 5 minuts. Dividiu la pasta en 4 parts més o menys iguals i donau-los forma arrodonida.

Folrau dues llaunes amb paper sulfuritzat i col·locau a cada llauna dues bolles de pasta, una mica untades d'oli i ben

Anàlisis Clíiques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

BANCA MARCH
banquers des de 1926

QÜESTIÓ DE CONFIANÇA

La solidesa d'un dels 10 primers grups bancaris espanyols.

Sucursal Porreres
Avda. Bisbe Campins, 4
Tel.: 971.64.71.17

separades, en diagonal, deixant molt d'espai entre una i l'altra. Tèniu en compte que amb la segona fermentació i la cocció posterior arribaran quasi a triplicar el volum inicial.

Posau les llaunes dins el forn apagat (o tapades amb pedaços ben nets i lluny de corrents d'aire) i deixau fermentar les coques de bell nou. És bo fer-ho a la nit i deixar-les tota la nit.

Quan quasi tripliquin el volum inicial (potser fins i tot es besin a la llauna; no passa res!), treis les llaunes del forn i enceneu-lo a 180°.

En ser calent, enfornau la primera llauna. Les coques seran cuites en devers 15 minuts. Han de quedar ben dauradetes, però flonges per dins. Comprovau que són cuites punxant el centre amb un escuradents, que n'ha de sortir eixut.

Treis la llauna del forn i deixau refredar les dues primeres coques damunt la llauna. Enfornau l'altra i segui el mateix procés.

Quan siguin ben fredes, podeu congelar les que no hagueu de consumir. El dia que vulgueu consumir-les, simplement descongelau-les a temperatura ambient.

Nota:

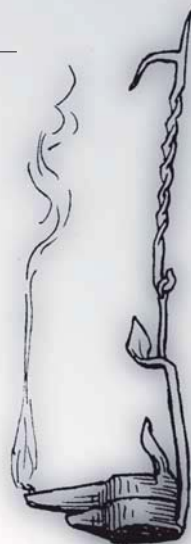
Aquestes coques es mengen a Mallorca acompanyant el torró fluix, el fort, el massapà, la llet d'ametla de Santa Maria que es consumeix per Nadal... Són boníssimes també, és clar, amb una bona tassa de xocolata desfeta o amb un cafè amb llet.

ALS NOSTRES LECTORS...

Tens alguna queixa o suggeriment?
T'agradaria veure publicada la teva opinió al Llum d'Oli?
Vols col·laborar puntualment amb nosaltres?
Ara pots fer-ho a través de l'adreça
agrupacioculturalporreres@gmail.com
També ens podràs trobar al carrer
d'en Mago, núm. 6.

*Volem ser la veu del poble.
Perquè*

LLUM D'OLI ÉS COSA DE TOTS!

LLIÇÓ DE LA PENYA LLUÍS SITJAR DE PORRERES A DIRIGENTS I EXDIRIGENTS DEL REIAL MALLORCA

Antoni Sorell

A finals de novembre, la Penya Lluís Sitjar estava d'aniversari i va voler celebrar-ho. Podria haver estat un acte més, però no ho va ser. Els porrerenecs varen ser notícia arreu de les Balears i sobretot entre els aficionats mallorquinistes. I tot, perquè decidiren retre un petit i humil homenatge a dues personalitats que en el darrer temps han vestit la camiseta del conjunt barralet. Un homenatge que cap dirigent en actiu o que hagi passat per la planta noble del Reial Mallorca s'ha plantejat celebrar. Un acte que molts han reclamat, més enllà de colors i escuts, però que mai no ha arribat. Al manco, de manera oficial. Perquè tant Aouate com Nunes podran dir que a Porreres, la penya que duu el nom d'un estadi enderrocat va tenir més estil que els encorbatats d'un club que, per moments, sembla que també s'enfonsi. Ja ho diuen...molta corbata però molt poca vergonya.

Carta de Joan Lliteres, vicepresident de la penya Lluís Sitjar:

Dia 28 de novembre de l'any 2011, un parell de porrerenecs aficionats al Reial Mallorca vàrem decidir que després d'una temporada sense tenir activitat, la Penya Lluís Sitjar de Porreres havia de retornar amb nova gent i noves il·lusions. D'això ja en fa 3 anys, així que vàrem decidir celebrar l'aniversari i aquests 3 anys de mallorquinisme al poble de Porreres. A l'acte hi assistiren

aficionats, simpatitzants, la batlessa i el regidor d'esports. També, tres jugadors en actiu com són Pedro Bigas, Pau Cendrós i Pep Lluís Martí.

Per fer-ho un poquet més especial, i ja que el club no havia fet cap acte d'agraïment a dos futbolistes, excapitans del Reial Mallorca que l'any passat es varen retirar del futbol professional, aprofitarem per convidar-los a la nostra festa. L'objectiu: fer-los un petit però sentit homenatge per tants d'anys de servei al nostre estimat club. Són José Carlos de Araujo, més conegut com 'Nunes', i Dudú Aouate. Els dos, molt gustosament, acceptaren venir. Durant l'acte els hi entregarem un detall de la nostra penya.

Esperem que en poguem fer moltes més de festes com aquesta, i si és amb el Reial Mallorca a primera divisió, molt millor.

Visca Porreres i que visca el Mallorca.

Filharmònica Porrenca (principis dels anys 60)

Davant: Jordi Rosselló Giiia (Director)

D'esquerra a dreta, fila primera: Jaume Barceló *Fama*, Julià Barceló *Peixet*, des Molt de'n *Pallissa*, Rafel Picornell *Vila*, Jaume Nicolau *Franí*, Mestre Andreu *Franí*, Benet *Palem*.

D'esquerra a dreta, segona fila: Joan *Ca ses Luixes*, Pep Font *Cota*, Andreu Vaquer *Missero*, ??, Toni Picornell *Mannesa Vila*, Rafel Barceló *Corró*.

D'esquerra a dreta, tercera fila: Llorenç Cerdà *Ramis*, Toni Rosselló *Giiia*, Rafel Garí *Micavillo*, Joan Barceló *Gurró*, Toni Nicolau *Mates*, Toni Picornell *Vila*, Toni Ferrà *Carreixet*.

D'esquerra a dreta, darrera: Biel des Molt de'n Mas, Tofol Font *Cota*, ??, Biel Barceló *Corró*.

Fotografia cedida per Maria Nicolau Melià.